

Jak zajistit rychlou pomoc s energiemi a dostupné, energeticky efektivní bydlení

Soubor řešení dle sociálních a ekologických organizací

- **Zásah do trhu pro snížení a stabilizaci cen energií, aby vůbec bylo možné situaci zvládnout**

Ceny elektřiny a plynu na trhu extrémně kolísají a šplhají do závratných výšek, stejně jako zisky energetických firem. Náklady na výrobu většiny elektřiny (obnovitelné, jaderné či uhelné) jsou totiž v EU daleko nižší, než jaká je její cena na trhu. A to proto, že tržní cenu určuje nejdražší (plynová) elektřina, i když je jí u nás relativně malé množství. Přesun ohromných částek od domácností, obcí či průmyslu na účty energetických firem není udržitelný ani spravedlivý. Je možné a zároveň nutné, aby došlo ke snížení zisků energetických firem a ponechání či vrácení peněz spotřebitelům. Česká vláda, tedy vláda předsednické země EU, musí zkoordinovat řešení na evropské úrovni a zároveň dotáhnout i české řešení (už jenom pro případ, že by na úrovni EU nedošlo k dohodě). Evropské řešení (cenové stropy pro neplynové zdroje) je nástrojem, jak odebrat část zisku energetickým firmám, které vydělávají na velkém rozdílu výrobních nákladů a ceny elektřiny na trhu. Uvažuje se o cenovém stropu 180 eur za MWh. Výrobci by tak měli odevzdat finanční prostředky nad tuhle částku, za které elektřinu prodají. Tyto peníze pak mají být určeny na řešení cen energií pro spotřebitele na úrovni jednotlivých států. Česká vláda už schválila návrh novely energetického zákona, která umožní stanovení stropů pro koncové ceny silové elektřiny a plynu pro domácnosti a další malé odběratele a kompenzace pro průmyslové podniky. Domácnosti a maloobdávatelé tak nezaplatí více, než je strop stanovený českou vládou. Ta na zastropování koncových cen pro spotřebitele bude moci použít právě peníze vybrané na základě návrhu Evropské komise.¹ Náklady na zastropování by se neměly platit z výnosů z prodeje emisních povolenek. Ty by měly směřovat do rozvoje obnovitelných zdrojů a podpory úspor a zateplování.

Zastropování koncových cen elektřiny a plynu pro maloobdávatele, tedy domácnosti, obce a malé firmy, přináší základní jistotu, že při cenových výkyvech či končící fixaci ve smlouvě nedopadne prudké zdražení přímo na zákazníka a účty nemohou vyskočit do astronomických výšek. Na druhou stranu cena silové elektřiny (tedy složka, která je určována trhem) má být zastropována na 6 Kč/kWh a cena plynu na 3 Kč/kWh, což je více, než činí aktuální běžné ceny u velkých dodavatelů, a ještě daleko více se liší od cen v minulých letech. Evropské ani české řešení tedy samo o sobě nezajistí ochranu před energetickou chudobou, neboť i zastropované ceny budou několikanásobně vyšší než před začátkem zdražování na podzim minulého roku.

---

¹ Jiným řešením by bylo odstranění (či zásadní snížení) vlivu ceny zemního plynu na cenu elektřiny skrze vyřazení plynových elektráren z trhu (a nákup jejich drahé elektřiny operátory sítí, zastropování ceny plynu pro výrobu elektřiny či zastropování koncových cen elektřiny a plynu). Cenu na trhu by pak určovaly daleko levnější (černouhelné) elektrárny a spadla by o desítky procent. Plynovou elektřinu by zaplatili spotřebitelé v regulované složce ceny elektřiny (kde je i položka na přenosovou soustavu), což by i po rozpočítání ceny této drahé elektřiny byla daleko menší částka, než kolik by ušetřil celkový pokles ceny elektřiny.

- **Pravidelná aktualizace výše a zjednodušení příspěvku na bydlení, aby rychle a efektivně pomohl domácnostem, které nezvládají pokrýt náklady na energie**

Jedním z neúčinnějších nástrojů prevence a řešení bytové nouze způsobené nadměrnými náklady na bydlení v souvislosti s rostoucí energetickou chudobou v Česku je příspěvek na bydlení, díky němuž může potřebná domácnost získat 3 až 6 tisíc korun měsíčně. Stropy příspěvku však musí být vládou pravidelně aktualizovány tak, aby reflektovaly rostoucí ceny energií a skutečné náklady na bydlení. Vláda také potřebuje destigmatizovat pobírání příspěvku a podpořit osvětu veřejnosti ohledně toho, kdo má na pobírání příspěvku nárok. V současnosti totiž příspěvek čerpá pouze přibližně 30 % z oprávněných domácností.²

Vláda stanovuje maximální možnou výši příspěvků na bydlení skrze tzv. normativní náklady na bydlení.³ Ty byly dlouhodobě, i přes mimořádné zvýšení normativních nákladů na bydlení k 1. 1. 2022, které zohlednilo stoupající ceny energií, v téměř všech větších městech příliš nízké na to, aby mohl příspěvek na bydlení významně snížit zátěž spojenou s náklady na bydlení a riziko bytové nouze. Zejména lidé v nájemním bydlení dosáhli na příspěvek na bydlení příliš nízký na to, aby významně zmírnil jejich nadměrné náklady na bydlení a umožnil jim vymanit se z energetické chudoby.⁴ To by se mělo změnit díky čerstvě odsouhlasenému zvýšení normativů vládou, které začne platit od 1. 10. t. r. Tentokrát totiž stanovené normativní náklady na bydlení, pro danou chvíli, reflektují reálné náklady na bydlení, a to i ve větších městech. Pro další zefektivnění využívání příspěvku na bydlení jako nástroje pro snížení nadměrných nákladů na bydlení a rizika ztráty bydlení je však nadále nezbytné skoncovat s vyžadováním informací, kterými stát disponuje nebo si může vyžádat od jiných subjektů (např. výše důchodu nebo příjem ze zaměstnání, nebo výdaje na energie), skrze automatizaci a propojování informačních systémů v rámci žádosti o dávku. Současně je záhodno nahradit povinnost příjemců příspěvku na bydlení dokládat příjmy a náklady na bydlení každé tři měsíce jejich prokazováním jednou za rok (nebo v případě změny).

- **Zákaz odpojení od energií a sociální slevy jako ochrana zranitelných zákazníků a domácností ohrožených energetickou chudobou**

Kategorii zranitelných zákazníků mělo Česko zavést v souladu s evropskou legislativou do roku 2020. Pro zajištění co možná nejvyšší ochrany před energetickou chudobou doporučujeme na základě analýzy zahraničních řešení zavést dvě definice podle míry

---

² Viz:

https://uploads-ssl.webflow.com/5ef4ac1cc5dd69384a10c66e/615a12964cef3668108df2fb_Bydleni-ja-ko-problem-2021.pdf.

³ Viz nařízení vlády stanovující normativy pro rok 2022: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-507/zneni-20220101>.

⁴ Viz data prezentovaná zde: <https://docs.google.com/document/d/1J306k29D57XtQJQEZmlEaiMbBN8CWI-P/edit?usp=sharing&oid=106368097918816632123&rtpof=true&sd=true>.

ohrožení založené na základě znaků, které mohou zákazníka či zákaznici činit na trhu s energiemi zranitelnými.

Zranitelný zákazník by měl být ten, kdo je trvale nebo přechodně kriticky závislý na dodávce energií – jako je člověk v nepříznivém zdravotním stavu či s jiným handicapem, osoba vysokého věku (např. nad 65 let), rodiče samoživitelé, kde většinu tvoří ženy samoživitelky, rodina s malými dětmi a další skupiny lidí nacházející se v situaci znevýhodnění či zranitelnosti (z pohledu ochrany a naplňování jejich lidských práv).⁵ Pro tyto zákazníky by měl být zaveden zákaz odpojení z distribuční soustavy alespoň po dobu zimních měsíců (tj. 1. listopad – 31. březen).

Zákazník ohrožený energetickou chudobou by měl být definován jako každý člen domácnosti, jejíž celkové náklady za energie přesahují 22 % příjmů s výjimkou domácností v horních pěti příjmových decilech. Bez dalšího testování se za zákazníky ohrožené energetickou chudobou považují všichni zranitelní zákazníci a zákaznice (viz výše) a dále všichni, kterým vznikl nárok na poskytnutí libovolné dávky hmotné nouze, invalidního nebo starobního důchodu nebo příspěvku na bydlení. Pro ně a zároveň i pro zranitelné zákazníky by měla být zavedena sociální sleva na elektřinu, plyn a teplo, kdy by stát dodavatelům energií kompenzoval dodávky energií za snížené ceny, a také bezplatné cílené poradenství pro snížení spotřeby energií ve spolupráci s MPO, MMR, SFŽP, úřadů práce a obcí.

Dále je nutné reagovat na situaci, kdy lidé odstupují od smluv na dodávku elektřiny z důvodu prudkého zdražení, ale nemohou najít nového dodavatele. V této mimořádné situaci je třeba zajistit odpuštění pokut a neúčtování nepřiměřeně vysokých nákladů za takto vzniklý černý odběr.

- **Změna vyhlášky o rozúčtování nákladů na vytápění a teplou vodu pro motivaci domácností šetřit energií v bytových domech**

Současný systém motivuje k plýtvání a lidé, kteří chtějí více šetřit energií, platí část nákladů sousedům a lidem, kteří chtějí i v zimě topit na tzv. trenýrkovou teplotu. To je neospravedlnitelné a nesmyslné. V době drahých energií a hrozícího nedostatku plynu je přetápění obytných místností luxus, který si nemůžeme dovolit. Jakákoliv snaha o šetření přitom pro lidi žijící v bytových domech v současném systému nepřináší maximální finanční úsporu, jakou by přinášet měla. Vláda potřebuje prostřednictvím změny vyhlášky o rozúčtování nákladů spadající pod MMR motivovat lidi, aby topili méně a šetřili palivem. Prosazujeme proto, aby byla tzv. základní složka rozdělována podle podlahové plochy stanovena jednotně pro všechny budovy na 30 % celkové spotřeby a zbývající část nákladů na teplo, tzv. spotřební složka, by byla rozúčtována podle skutečné spotřeby jednotlivých domácností. Zároveň by byly úplně zrušeny současné penalizace za odchylky od průměrné spotřeby v účtování spotřební složky. Kolik paliva je potřeba k vytopení bytového domu na konkrétní teplotu stupňů, lze vypočítat z Průkazu energetické náročnosti budovy.

---

⁵ Viz studii „[Zranitelný zákazník a energetická chudoba v ČR. Mapovací a plánovací studie](#)“ pro přehled skupin obyvatelstva ohrožených energetickou chudobou.

- **Přijetí zákona o podpoře v bydlení, který umožní vybudování sítě kontaktních míst bydlení ve všech obcích s rozšířenou působností a sítě terénních služeb prevence ztráty bydlení**

Pokud chce vláda v součinnosti se samosprávami vybudovat efektivní systém prevence a pomoci lidem a domácnostem ohroženým bytovou nouzí, který bude reflektovat mj. současnou prohlubující se hrozbu energetické chudoby v Česku, potřebuje v první řadě přijmout odpovídající (komplexní) legislativu v oblasti podpory bydlení. Bez této totiž není možné řešit problém bytové nouze na systémové a celostátní úrovni. Odpovídající zákon o podpoře v bydlení potřebuje splňovat několik základních parametrů, včetně důrazu na prevenci, individualizaci poskytované podpory, zajištění adekvátního, předvídatelného a stabilního financování či vytvoření všeobecně dostupné sítě odpovídající podpory pro všechny, kdo se ocitnou v bytové nouzi.⁶ Nikdo by neměl být znevýhodněn tím, že se narodil v obci, pro kterou není podpora v oblasti bydlení a pomoc při řešení bytové nouze prioritou. Podpůrná síť kontaktních míst pro bydlení v obcích napříč Českou republikou, minimálně ve všech obcích s rozšířenou působností, by v rámci poradenství v oblasti bydlení mohla poskytovat i energetické poradenství. Energetické poradenství v bydlení by zároveň mělo být dostupné i formou terénních služeb prevence ztráty bydlení podporujících například nakládání s energiemi přímo v domácnostech.

- **Výrazné navýšení alokací pro pořizování, rekonstrukce a výstavbu sociálního bydlení**

Domácnosti žijící v bytové nouzi v bytech mají nejvyšší účty za energie, vedle již tak vysokého nájemného. Aktuální podpora sociálního bydlení se téměř výhradně koncentruje v Integrovaném regionálním operačním programu, jehož alokace pro tuto kapitolu odpovídá cca 2,5 mld. Kč do roku 2027. Absorpční kapacita obcí a nestátních organizací je přitom téměř pětinasobná.⁷ Požadujeme proto alokaci minimálně 2 mld. Kč ročně na pořizování, rekonstrukce a výstavbu sociálních bytů: alokace bude samozřejmě kombinací národních a evropských zdrojů. Současně je třeba masivně podporovat i dostupné bydlení. Sociální bydlení rekonstruované s podporou z veřejných zdrojů musí splňovat energetické požadavky kladené na bytové domy v programu Nová zelená úsporám, aby jeho obyvatelé nezatěžovaly další náklady na energie. Podobně nové budovy musí naplňovat zvýšené požadavky na úrovni výstavby veřejných budov z OPŽP.

- **Ochrana nájemnic a nájemníků pro dostupné bydlení jako základní podmínka prevence energetické chudoby**

K zajištění dostupnosti bydlení a omezení rychle rostoucích cen nájmu vedoucích k energetické chudobě, stejně jako k zajištění, aby nedocházelo k přenášení nákladů na

---

⁶ Za bydlení: Desatero dobrého zákona o dostupnosti bydlení, dostupné zde: <https://desatero.zabydleni.org/>.

⁷ Zdroj: https://socialnibydeni.org/wp-content/uploads/2021/12/Socialni-bydleni-v-CR_final.pdf.

renovace na nájemníky a nájemnice, je třeba realizovat komplexní politiku dostupného bydlení: v první řadě je v rámci prevence ztráty bydlení potřeba zrušit nedůstojnou praxi krátkodobých, pravidelně obnovovaných nájemních smluv, které staví nájemníky a nájemnice do zcela závislého postavení vůči pronajímatelům, stanovit minimální délku nájemní smlouvy na tři roky po vzoru Rakouska a systémově zvýhodnit smlouvy na dobu neurčitou. Po vzoru zákoníku práce lze zavést pravidlo, že po maximálně dvou smlouvách na dobu určitou musí následovat smlouva na dobu neurčitou. Současně je třeba zavést ochranná opatření, která zajistí, že nájmy neporostou rychleji než mzdy – lze se inspirovat stropováním růstu nájemného v sousedním Německu či Rakousku. Lze také zavést progresivní daň z nemovitostí a zvýhodnit pronajímatele, kteří budou poskytovat dlouhodobé smlouvy a nebudou zvyšovat nájmy např. o více než 3 % ročně.

- **Zateplování a solární střechy, aby si každý mohl zajistit trvalé snížení spotřeby drahé energie**

Ministerstvo životního prostředí musí – dle svého slibu⁸ – změnit nastavení dotací na zateplování, solární panely a další obnovitelné zdroje v domech tak, aby na ně dosáhly i domácnosti pod mediánem příjmu a nízkopříjmové domácnosti, a urychlit energetické renovace na tempo nejméně 3 % budov za rok.

Pro zateplování panelových a ostatních bytových domů ve správě SVJ a bytových družstev je třeba překonat řadu bariér. Pro zvládnutí financování je nutné navýšit míru dotace pro rekonstrukce budov s nízkopříjmovým obyvatelstvem a ve strukturálně postižených lokalitách a poskytovat SVJ a bytovým družstvům bezúročné půjčky. Domácnosti je třeba chránit před zdražením a ztrátou bydlení pomocí zvýšení příspěvku na bydlení na úhradu navýšeného fondu oprav. Je třeba také zajistit plnění povinností správcovských firem a zavést cílené terénní poradenství, které dokáže pracovat přímo se členy a vedením SVJ a družstev. Při navýšení dotace Nová zelená úsporám na renovace vymezených bytových domů na 75 % (průměrně 2,5 mil. Kč) a podílu 20 % (tedy 400) z cílového ročního počtu renovovaných bytových domů jsou celkové náklady na opatření 1 mld. Kč ročně.

Dotace na zateplení rodinných domů je třeba odstupňovat a zvýšit pro nejchudší až na 95 % podobně, jako už to umožňují kotlíkové dotace, a využít obdobně jednoduchou definici příjemců. Při 10 000 podpořených renovacích ročně a průměrné dotaci 0,4 mil. Kč si opatření vyžádá 4 mld. Kč ročně. Zdroji nových peněz mohou být Národní plán obnovy a výnosy z aukcí emisních povolenek, které nyní směřují do státního rozpočtu a nevyužívají se na snižování spotřeby energie.

U nájemního bydlení je potřeba umožnit nájemníkům investovat do úsporných opatření (například izolace oken) a přitom je chránit před ztrátou bydlení a započítat tyto investice do slevy na nájemném.

---

⁸ Zdroj:

https://www.mzp.cz/cz/news_20220922_Ministryne_Hubackova_Otvirame_Modernizacni_fond_domacnostem_prioritou_jsou_nizkoprijmove.

- **Energetická koncepce státu založená na masivním rozvoji OZE a maximálních úsporách energie pro nezávislost na drahých fosilních palivech**

Vláda slíbila do konce roku 2023 novou Státní energetickou koncepci ČR. Ta nemůže být nadále postavena na zvyšování podílu zemního plynu, ale na maximálním využití obnovitelných zdrojů a úspor energie. Je nutné stanovit cíl, aby obnovitelné zdroje pokrývaly v roce 2030 více než třetinu celkové spotřeby energie (elektřina, vytápění, chlazení a doprava), a vytvořit harmonogram postupného nahrazování a odstavování uhelných elektráren do roku 2033. Koncepce by měla počítat s podporou provozu nových fotovoltaických elektráren, bioplynových stanic na komunální odpad a také větrných turbín. Je však potřeba na obnovitelné zdroje využívat i peníze z Modernizačního fondu, odstranit administrativní bariéry a zjednodušit povolovací procesy. Stát by měl také podpořit domácí výrobu komponent pro obnovitelné zdroje (například solárních panelů či baterií) a zvyšování kapacity instalačních firem.

Jak zajistíme finanční zdroje na předložená opatření:

Podle ministryně Anny Hubáčkové se podařilo pro Česko vyjednat na období do roku 2030 celkem 1 234 mld. korun na dekarbonizaci. Rozdělení tohoto enormního balíku peněz musí jasně přispět k řešení energetické chudoby a zohlednit potřeby nízkopříjmových skupin obyvatel.

Doposud známé rozdělení financí na dekarbonizaci je následující:¹⁰

- **Nové zdroje**
  - Výnosy emisních povolenek: 334 mld. Kč
  - Modernizační fond: 400 mld. Kč
  - Sociálně klimatický fond 100 mld. Kč
- **Stávající zdroje:**
  - Strukturální a investiční fondy 313 mld. Kč
  - Národní plán obnovy 67 mld. Kč

Jednotlivé zdroje a jejich možné využití:

Výnosy aukcí emisních povolenek

- Dosavadní příjem ČR celkem: až 19 mld. Kč ročně.
- Polovina výnosů je dle směrnice o EU ETS vázána na mitigační a adaptační opatření.
- Účelově vázaná část pro MŽP: 4 mld. Kč ročně (v současnosti není využívána v programu Nová zelená úsporám).
- Možné využití:

---

¹⁰ Zdroj:

<https://archiv.hn.cz/c1-67092500-cesko-ziska-na-odklon-od-co2-vice-nez-dve-tretiny-rozpoctu-zeme-pan-promeny-ma-ale-jen-hrube-rysy>.

- Navýšení dotací Nová zelená úsporám pro energetické renovace v rodinných a bytových domech pro nízkopříjmové.

Evropské strukturální a investiční fondy

- Celková alokace v ČR: 550 mld. Kč v letech 2021–27.
- Již rozděleno mezi operační programy a opatření.
- Možné využití v souladu s operačními programy:
  - Budování komunální energetiky a úspory energie v bytových domech obcí.
  - Vzdělávání a rekvalifikace pro zateplování a OZE.
  - Budování energeticky úsporného sociálního bydlení.
  - Energetické poradenství místních akčních skupin.

Modernizační fond

- Doposud plánovaný příjem pro připravené programy: 150 mld. Kč do roku 2030.
- Navýšení vlivem zvýšení ceny povolenek: dalších 250 mld. Kč do roku 2030.
- Možné využití navýšené alokace:
  - Navýšení dotací Nová zelená úsporám pro energetické renovace v rodinných a bytových domech.
  - Budování komunální a komunitní energetiky.
  - Transformace teplárenství společně s jeho remunicipalizací.
  - Výměna zdrojů vytápění z fosilních paliv včetně plynu na OZE.

Národní plán obnovy

- Celková částka před navýšením: 180 mld. Kč
- Možné další navýšení alokace pro dekarbonizační opatření vyplývající z RePower EU.
- Možné využití nad rámec naplánovaných komponent:
  - Budování a rekonstrukce energeticky úsporného sociálního bydlení.
  - Navýšení dotací Nová zelená úsporám pro energetické renovace v rodinných a bytových domech.
  - Budování komunální a komunitní energetiky.
  - Výměna zdrojů vytápění z fosilních paliv včetně plynu na OZE.
  - Budování sítě poradenství pro bydlení a úspory energie na úrovni obcí.
  - Vzdělávání a rekvalifikace pro zateplování a OZE.
  - Podpora a rozvoj kompetencí poradců a poradkyň v rámci sítě KMB (kontaktních míst pro bydlení) v oblasti energetického poradenství.

Fond spravedlivé transformace

- Celková částka: 42 mld. Kč pro ČR je zároveň součástí alokace fondů EU (výše).
- Určen výhradně pro Moravskoslezský, Ústecký a Karlovarský kraj.
- Opatření jsou již připravena v Plánech územní spravedlivé transformace.
- Možné využití v rámci připraveného plánu:
  - Vzdělávání a rekvalifikace pracovní síly pro zateplování a OZE.
  - Rekonstrukce energeticky efektivního sociálního bydlení ve vyloučených lokalitách.
  - Budování sítě poradenství pro bydlení a úspory energie na úrovni kraje.
  - Podpora a poradenství komunální a komunitní energetiky.

Sociální klimatický fond

- Celková částka zatím není určena, předpoklad je 100 mld. Kč do roku 2030.
- Možné využití:
  - Kompenzace cen energií v příspěvku na bydlení nebo sociálním tarifu.
  - Navýšení dotací Nová zelená úsporám pro energetické renovace v rodinných a bytových domech pro nízkopříjmové.
  - Vzdělávání a rekvalifikace pracovní síly pro zateplování a OZE.
  - Budování sítě poradenství pro bydlení a úspory energie pro občany.
  - Budování komunitní energetiky.

Více informací:

Barbora Bírová, ředitelka Platformy pro sociální bydlení,
barbora.birova@socialnibydeni.org, +420 728 428 534

Katarína Šrámková, koordinátorka advokačních aktivit iniciativy Za bydlení,
katarina.sramkova@socialnibydeni.org, +420 775 097 696

Jiří Koželouh, vedoucí energetického programu Hnutí DUHA, jiri.kozelouh@hnutiduha.cz,
+420 723 559 495

Jaroslav Bican, koordinátor energetické kampaně Greenpeace ČR,
jaroslav.bican@greenpeace.org, +420 773 721 237

Josef Patočka, Reset: Platforma pro sociálně-ekologickou transformaci,
josef.patocka@re-set.cz

Zuzana Vondrová, koordinátorka Centra pro dopravu a energetiku,
zuzana.vondrova@cde-org.cz

